

Sygn. akt VIII C 1753/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Bielecka-Gąszcz

Protokolant: sekr. sąd. Anna Zuchora

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2016 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W.

przeciwko J. N.

o zapłatę 507,63 zł

1. zasądza od pozwanego J. N. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W. kwotę 507,63 zł (pięćset siedem złotych i sześćdziesiąt trzy grosze) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty, przy czym począwszy od dnia 1 stycznia 2016 roku wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie;
2. zasądza od pozwanego J. N. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W. kwotę 210,38 zł (dwieście dziesięć złotych i trzydzieści osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 1753/15

UZASADNIENIE

W dniu 16 stycznia 2015 roku powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanemu J. N. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę kwoty 507,63 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty, a także wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów sądowych, kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 540 zł oraz opłaty manipulacyjnej dla dostawy usług (0,38 zł).

W uzasadnieniu powód podniósł, że na podstawie umowy cesji z dnia 2 stycznia 2015 roku przejął od (...) S.A. V. (...) prawo do wierzytelności wobec pozwanego z tytułu umowy ubezpieczenia OC. Pozwany nie uregulował raty składki ubezpieczeniowej z polisy (...) nr (...) w wysokości 375 zł dot. samochodu marki C. nr rej. (...). Na kwotę dochodzoną pozwem składają się: nieopłacona rata składki ubezpieczeniowej w kwocie 375 zł (której termin zapłaty przypadał na 27 kwietnia 2012 roku) oraz odsetki ustawowe naliczone od dnia 29 kwietnia 2012 roku do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu w wysokości 132,63 zł. **(pozew k. 2-4)**

W dniu 6 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, który następnie utracił moc w całości na skutek wniesienia przez pozwanego sprzeciwu, zaś sprawa została przekazana do rozpoznania tutejszemu Sądowi.

W sprzeciwie pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu podniósł, że według jego wiedzy nie posiada żadnego zadłużenia z tytułu składek za ubezpieczenie, te zostały bowiem przez niego uiszczone w całości. Z ostrożności procesowej pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia. **(nakaz zapłaty k. 5, sprzeciw k. 6v-7, postanowienie k. 8v)**

Następnie powód uzupełnił braki pozwu po przekazaniu sprawy z elektronicznego postępowania upominawczego i podtrzymał powództwo w całości. **(zarządzenie k. 1, pismo procesowe k. 11)**

W piśmie procesowym z dnia 16 czerwca 2015 roku pozwany uznał powództwo co do kwoty 375 zł, wnosząc o jego oddalenie w pozostałej części oraz o nieobciążanie kosztami procesu. Pozwany przyznał, że omyłkowo nie opłacił drugiej raty składki w w/w kwocie, z uwagi jednak na inercję ubezpieczyciela, który z tytułu zaległej składki nie wystawił żadnego wezwania do zapłaty, nie miał świadomości powyższego. Takie postępowanie pierwotnego wierzyciela uniemożliwiło pozwanemu zajęcie jakiegokolwiek stanowiska w sprawie i dobrowolne uiszczenie zaległej składki, bez konieczności bycia pozwanym o zapłatę. Również powód nie wzywał pozwanego do spłaty zadłużenia przed wniesieniem pozwu, jedyne wezwanie zostało bowiem wystawione już po wydaniu nakazu zapłaty w e.p.u. **(sprzeciw k. 39-40)**

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał powództwo w całości. Podkreślił, że termin zapłaty składki wynikał wprost z umowy ubezpieczenia, zaś wierzyciel nie miał obowiązku kierować do pozwanego przedprocesowe wezwania do zapłaty, skoro zobowiązanie było terminowe. **(odpowiedź na sprzeciw k. 44-45)**

Na rozprawie w dniu 15 stycznia 2016 roku pełnomocnik powoda nie stawił się, został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy. Pełnomocnik pozwanego podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie, podnosząc, że pozwany nie dał powodu do wytoczenia powództwa. Jednocześnie zaznaczył, że kwota 375 zł uznana przez pozwanego, nie została zapłacona. **(protokół rozprawy k. 52)**

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwanego J. N., jako właściciela samochodu osobowego marki C. (...) o nr rej. (...), łączyła z (...) S.A. V. (...) w W. umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w okresie od dnia 8 lipca 2011 roku do dnia 8 lipca 2012 roku, co zostało potwierdzone wystawieniem polisy seria KM-B/P nr (...).

Składka ubezpieczeniowa z tytułu powyższej umowy w łącznej wysokości 750 zł podlegała zapłacie w dwóch równych ratach, przy czym pierwszą ratę pozwany zapłacił w dniu zawarcia ubezpieczenia, zaś druga rata składki w wysokości 375 zł podlegała zapłacie w terminie do dnia 27 kwietnia 2012 roku.

Pozwany nie zapłacił drugiej raty składki w wysokości 375 zł. **(dowód: kserokopia polisy k. 12, kserokopia kalkulacji składki k. 13, kserokopia wniosku o ubezpieczenie pojazdu k. 14-15, okoliczności bezsporne)**

W dniu 2 stycznia 2015 roku pierwotny wierzyciel (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. zawarł z powodem (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. umowę o przelew wierzytelności szczegółowo oznaczonych w załączniku nr 3 do umowy, m.in. wierzytelności wobec pozwanego z powyższego tytułu.

W dniu 16 stycznia 2015 roku powód sporządził skierowane do pozwanego wezwanie do zapłaty opiewające m.in. na kwotę 375 zł z tytułu należności głównej oraz 132,89 zł z tytułu odsetek. **(dowód: kserokopia umowy sprzedaży wierzytelności k. 18-24, wydruk z załącznika nr 3 do umowy sprzedaży wierzytelności k. 54-56, kserokopia wezwania do zapłaty k. 17, okoliczności bezsporne)**

Do dnia wyrokowania pozwany nie spłacił zadłużenia dochodzonego przedmiotowym powództwem. **(okoliczności bezsporne)**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź w oparciu o dowody z powołanych dokumentów, których prawdziwości ani rzetelności sporządzenia nie kwestionowała żadna ze stron procesu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Rozważania w niniejszej sprawie rozpocząć należy od oceny zgłoszonego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia, skuteczne podniesienie przedmiotowego zarzutu jest bowiem wystarczające do oddalenia powództwa bez potrzeby ustalenia, czy zachodzą wszystkie inne przesłanki prawnomaterialne uzasadniające jego uwzględnienie, a ich badanie w takiej sytuacji staje się zbędne (por. uzasadnienie uchwały pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2006 r. III CZP 84/05, OSNC 2006/7-8/114 oraz uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2010 r., I CSK 653/09, Lex nr 741022). Zarzut ten okazał się jednak nieskuteczny, zadłużenie będące przedmiotem niniejszego powództwa stało się bowiem wymagalne w dniu 27 kwietnia 2012 roku (data płatności drugiej raty składki ubezpieczeniowej), i w myśl przepisu szczególnego, jakim jest art. 819 § 1 k.c., roszczenie dochodzone pozwem podlegało trzyletniemu terminowi przedawnienia, który w dacie wniesienia pozwu (tj. w dniu 16 stycznia 2015 roku) jeszcze nie upłynął.

Powództwo, jako zasadne, zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W sprawie znajdują zastosowanie postanowienia umowy ubezpieczenia zawartej przez strony, a także przepisy Księgi pierwszej – części ogólnej Kodeksu cywilnego, przepisy Księgi trzeciej dotyczące umowy ubezpieczenia oraz przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Zgodnie z treścią przepisu art. 805 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Ubezpieczyciel zobowiązany jest potwierdzić zawarcie umowy dokumentem ubezpieczenia (art. 809 § 1 k.c.).

Okoliczności faktyczne będące podstawą roszczenia powoda nie były sporne między stronami, pozwany nie kwestionował w szczególności, że zawarł z pierwotnym wierzycielem umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC, na mocy której ochroną ubezpieczeniową objęty został pojazd marki C. (...) o nr rej. (...), a także, że z tytułu powyższej umowy był on zobowiązany do uiszczenia na rzecz ubezpieczyciela składki ubezpieczeniowej w kwocie 750 zł, płatnej w dwóch równych ratach, z których termin zapłaty drugiej raty składki przypadał na dzień 27 kwietnia 2012 roku. Okolicznością niebudzącą wątpliwości było także to, że do dnia wyrokowania pozwany nie uregulował zadłużenia w wysokości 375 zł z tytułu zaległej składki za ubezpieczenie. Żądanie powoda zapłaty tej kwoty należało uznać zatem za uzasadnione.

Osią sporu w przedmiotowej sprawie było ustalenie czy powód był uprawniony do naliczania odsetek za opóźnienie w zapłacie składki, o której mowa wyżej, pozwany podnosił bowiem, że nie został wezwany ani przez ubezpieczyciela (pierwotnego wierzyciela), ani przez powoda, do zapłaty kwoty 375 zł, a zatem nie miał możliwości zadośćuczynienia roszczeniu powoda jeszcze przed wytoczeniem powództwa. Pozwany argumentował, że jego zdaniem, powyższe prowadzi do wniosku, że pozwany nie dał stronie powodowej asumptu do wniesienia pozwu, a ten, w zakresie dochodzonej skapitalizowanej należności odsetkowej (tj. co do kwoty 132,63 zł) winien zostać oddalony.

W ocenie Sądu z tak przedstawioną argumentacją pozwanego nie można się zgodzić. Na mocy zawartej z pierwotnym wierzycielem umowy ubezpieczenia pozwany był zobowiązany do zapłaty składki ubezpieczeniowej w dwóch ratach, o co zresztą sam wnosił we wniosku o ubezpieczenie (k. 15). Wysokość drugiej raty składki oraz termin jej płatności zostały przy tym precyzyjnie oznaczone we wniosku o ubezpieczenie oraz w treści polisy, pod którą pozwany złożył własnoręczny podpis. Brak jest jednocześnie podstaw do przyjęcia, iż warunkiem wymagalności drugiej raty składki za ubezpieczenie, a tym samym warunkiem powstania uprawnienia do naliczenia odsetek za opóźnienie, było uprzednie wystosowanie przez ubezpieczyciela wezwania do jej zapłaty, ponieważ działania takiego ustawodawca wymaga

wyłącznie w przypadku zobowiązań bezterminowych, na co wprost wskazuje przepis art. 455 k.c. Ponadto zgodnie z przepisem art. 481 § 1 k.c., wierzyciel uprawniony jest do naliczania odsetek za czas opóźnienia chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Wykładania powyższego przepisu wprost wskazuje, że odsetki należą się wierzycielowi za sam fakt opóźnienia w spełnieniu świadczenia (nie jest wymagane popadnięcie w zwłokę dłużnika), a do ich naliczenia nie jest wymagane żadne działanie ze strony wierzyciela. To na dłużniku ciąży bowiem powinność spełnienia świadczenia w oznaczonym terminie, a brak takiej spłaty rodzi po stronie wierzyciela określone uprawnienia. Sam fakt opóźnienia przesądza o tym, że wierzycielowi należą się odsetki. Dłużnik jest zobowiązany uiścić je, choćby nie dopuścił się zwłoki w rozumieniu art. 476 k.c., a zatem nawet w przypadku, gdy opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności i choćby wierzyciel nie doznał szkody. Odpowiedzialność dłużnika za opóźnienie w terminie płatności polegająca na zapłacie ustawowych odsetek za opóźnienie ma zatem charakter obiektywny. Do jej powstania jedynym warunkiem niezbędnym jest powstanie opóźnienia w terminie płatności.

Chybiony jest również argument pozwanego, że wytoczenie powództwa winno być poprzedzone wezwaniem dłużnika do zapłaty, obowiązek taki, a ściślej rzecz ujmując, powinność wskazania czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia, ciąży na powodzie dopiero od dnia 1 stycznia 2016 roku, na mocy wprowadzonego z tą datą przepisu art. 187 § 1 pkt 3 k.p.c. Jedynie na marginesie podniesienia wymaga, że nawet w przypadku wezwania pozwanego do zapłaty przed wytoczeniem powództwa i spełnieniem przez niego świadczenia, byłby on zobligowany do uiszczenia na rzecz wierzyciela należności odsetkowej liczonej od daty wymagalności świadczenia głównego do dnia zapłaty. W przypadku zobowiązania o charakterze terminowym, a z takim niewątpliwie mamy do czynienia na gruncie przedmiotowej sprawy, wymagalność świadczenia i prawo wierzyciela do naliczania odsetek nie są uzależnione od uprzedniego wezwania dłużnika do zapłaty. W ocenie Sądu argument pozwanego, iż wezwany do zapłaty spełniłby świadczenie, a tym samym wytoczenie powództwa nie byłoby konieczne, jest przy tym całkowicie nieprzekonujący - pomimo uznania powództwa w zakresie kwoty 375 zł, odpowiadającej wysokości drugiej raty składki za ubezpieczenie, w dalszym toku procesu pozwany nie spełnił świadczenia na rzecz powoda.

Reasumując, Sąd uznał, że pierwotny wierzyciel, a następnie powód, byli uprawnieni do naliczania i skapitalizowania odsetek za opóźnienie w zapłacie drugiej raty składki za ubezpieczenie i należność ta w kwocie 132,63 zł mogła być skutecznie dochodzona przedmiotowym pozwem.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 507,63 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty, przy czym począwszy od dnia 1 stycznia 2016 roku wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie.

W ocenie Sądu w pełni zasadne było również żądanie powoda dotyczące zasądzenia odsetek od należności głównej. M.-prawną podstawę żądania zasądzenia odsetek stanowił omówiony wyżej przepis art. 481 § 1 k.c. Zgodnie z treścią § 2 art. 481 k.c. jeżeli strony nie umówiły się co do wysokości odsetek z tytułu opóźnienia lub też wysokość ta nie wynika ze szczególnego przepisu, to wówczas wierzycielowi należą się odsetki ustawowe ogólne, a począwszy od dnia 1 stycznia 2016 roku – w związku z nowelizacją wskazanego przepisu – odsetki ustawowe za opóźnienie.

O obowiązku zwrotu kosztów procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności stron za wynik sprawy, na podstawie art. 98 k.p.c.

Strona powodowa wygrała proces w całości, a zatem należy się mu od pozwanego zwrot kosztów procesu w całości (art. 98 § 3 k.p.c.).

Na koszty procesu poniesione przez powoda w łącznej wysokości 210,38 zł złożyły się: opłata sądowa od pozwu w wysokości 30 zł, koszty zastępstwa procesowego radcy prawnego w kwocie 180 zł (§ 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, Dz.U. 2013, poz.

490, j.t.) oraz opłata manipulacyjna dla dostawcy usług płatności (związania z wniesieniem pozwu w e.p.u.) w kwocie 0,38 zł.

Sąd za niezasadny uznał przy tym wniosek strony powodowej o zasądzenie wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w wysokości potrójnej stawki minimalnej. Zasadzając wynagrodzenie za koszty zastępstwa radcy prawnego sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia, przy czym podstawę zasądzenia owej opłaty stanowią stawki minimalne określone w stosownych przepisach. W ocenie Sądu stopień skomplikowania niniejszej sprawy, niezbędny nakład pracy pełnomocnika powoda, który nie wykazał żadnych ekstraordynaryjnych okoliczności wymagających zwiększonego nakładu pracy, który wykraczałby poza typowe sytuacje przewidziane przez ustawodawcę, a także jego wkład w przyczynienie się do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia sprawy, przemawiał za przyznaniem omawianych kosztów w podstawowej wysokości (pojedynczej stawce minimalnej).

Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 210,38 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Dodatkowo wskazać należy, że w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do orzeczenia o kosztach procesu na podstawie art. 101 k.p.c. W myśl powołanego przepisu, zwrot kosztów należy się pozwanemu pomimo uwzględnienia powództwa, jeżeli nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu. Omawiany przepis statuuje zasadę zawinienia, będącą wyjątkiem od reguły odpowiedzialności stron za wynik procesu (art. 98 k.p.c.) i łączy jej realizację ze spełnieniem uprzednio i kumulatywnie przez stronę pozwaną wskazanych w omawianym przepisie obu przesłanek. Przesłanki te nie zostały jednak przez pozwanego spełnione, uznał on bowiem powództwo wyłącznie w części, a nadto, uznanie to nie nastąpiło przy pierwszej czynności procesowej pozwanego po doręczeniu mu odpisu pozwu (w omawianym przypadku – w treści sprzeciwu od nakazu zapłaty). Ponadto pozwany dał podstawy do wytoczenia powództwa, co omówiono szczegółowo powyżej.

Z tych względów, orzeczono jak w sentencji.